
Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Początki nowoczesnego państwa. Czasy stanisławowskie (1764–1795)	13
1.1. Próby reform administracji publicznej u schyłku Rzeczypospolitej szlacheckiej w II połowie XVIII w.	13
1.2. Reformy Sejmu Czteroletniego. Konstytucja 3 maja 1791 r.	25
1.3. Upadek Rzeczypospolitej	37
Rozdział 2. Dzieje porozbiorowe (1795–1918)	44
2.1. Systemy administracyjne na ziemiach polskich wcielonych do państw zaborczych po 1795 r.	44
2.1.1. Zabór pruski	44
2.1.2. Zabór rosyjski	45
2.1.3. Zabór austriacki	46
2.2. Księstwo Warszawskie (1807–1815)	49
2.2.1. Ustrój administracyjny państwa	49
2.2.2. Administracja spraw wewnętrznych i policji	52
2.3. Królestwo Polskie (1815–1915)	58
2.3.1. Ustrój administracyjny państwa	58
2.3.2. Centralna administracja spraw wewnętrznych	60
2.3.3. Terenowa administracja spraw wewnętrznych	63
2.3.4. Służby policyjne w Królestwie Polskim w latach 1815–1830	67
2.3.5. Ochrona porządku publicznego w czasie powstań listopadowego (1830–1831) i styczniowego (1863–1864)	70
2.3.6. Carskie organy policyjne na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim w latach 1831–1915	71
2.4. Wolne Miasto Kraków	76
2.4.1. Ustrój administracyjny państwa	76
2.4.2. Organizacja i działalność służb policyjnych	80

2.5. Zabór pruski (1807–1918). Wielkie Księstwo Poznańskie	81
2.5.1. Ustrój administracyjny	81
2.5.2. Organizacja i działalność służb policyjnych	83
2.6. Autonomia Galicji	84
2.6.1. Miejsce Galicji w systemie administracyjnym monarchii austriackiej	84
2.6.2. Rządowa administracja terytorialna	85
2.6.3. Władze krajowe	86
2.6.4. Ochrona porządku i bezpieczeństwa publicznego w zaborze austriackim	87
2.7. Służby pożarnicze pod zaborami	89
2.8. Ochrona granic pod zaborami	92
2.9. Ziemie polskie w czasie I wojny światowej (1914–1918)	93
2.9.1. Organizacja administracji na terenach okupowanych przez wojska państw centralnych	94
2.9.2. Tworzenie polskich instytucji władzy administracyjnej na terenie Królestwa Polskiego	96
2.9.3. Polskie organizacje bezpieczeństwa i porządku publicznego w okresie I wojny światowej	100
Rozdział 3. Druga Rzeczpospolita	111
3.1. Ustrój administracji publicznej państwa	111
3.2. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	122
3.3. Organizacja terenowej administracji spraw wewnętrznych	135
3.3.1. Działalność i organizacja przejściowych form administracji publicznej	135
3.3.2. Po unifikacji	142
3.4. Formacje ochrony granic	148
3.5. Instytucje policyjne	155
3.5.1. Unifikacja służb policyjnych w II RP (1918–1922)	155
3.5.2. Powstanie i rozwój organizacyjny Policji Państwowej	165
3.5.3. Rola i miejsce Policji Państwowej w systemie polityczno-prawnym Polski (1919–1939)	171
3.6. Ochrona przeciwpożarowa	175
Rozdział 4. Druga wojna światowa (1939–1945)	179
4.1. Na emigracji	179
4.2. Państwo podziemne	181
4.2.1. Państwowy Korpus Bezpieczeństwa	194
4.3. W służbie okupanta. Polska Policja w Generalnym Gubernatorstwie w czasie II wojny światowej	196
4.3.1. Organizacja Policji Polskiej Generalnego Gubernatorstwa	197
4.3.2. Polska policja kryminalna	198
4.3.3. Udział policji granatowej w ruchu oporu	200

Rozdział 5. Polska Ludowa (1944–1989)	202
5.1. Kształtowanie się modelu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	202
5.2. Milicja Obywatelska	217
5.2.1. Po październiku 1956 r.	224
5.3. Organy bezpieczeństwa publicznego	231
5.4. Wojska Wewnętrzne	246
5.4.1. Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego	246
5.4.2. Wojska Ochrony Pogranicza	250
5.5. Służba Więzienna	255
5.6. Państwowa Straż Pożarna	256
5.7. Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej	258
Zakończenie	260
Literatura uzupełniająca	262
Spis rysunków i tabel	263